

พัฒนาการทางวากยสัมพันธ์ของเด็กไทยในการเล่าเรื่อง

นาง นิรติศัย กระจายเกียรติ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาภาษาศาสตร์ ภาควิชาภาษาศาสตร์

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2545

ISBN 974-17-3038-1

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

SYNTACTIC DEVELOPMENT IN STORY TELLING OF THAI CHILDREN

Mrs. Nirattisai Krachaikiat

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts in Linguistics

Department of Linguistics

Faculty of Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2002

ISBN 974-17-3038-1

หัวข้อวิทยานิพนธ์

พัฒนาการทางวากยสัมพันธ์ของเด็กไทยในการเล่าเรื่อง

โดย

นาง นิรติศัย กระจายเกียรติ

สาขาวิชา

ภาษาศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุดาพร ลักษณีนานาวิน

คณะกรรมการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

..... คณบดีคณะอักษรศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ม.ร.ว. กัลยา ติงศภักดิ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กิ่งกาญจน์ เทพกาญจนา)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุดาพร ลักษณีนานาวิน)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. สุดา รังกุพันธ์)

นิติตย กระดาษเกียรติ : พัฒนาการทางวากยสัมพันธ์ของเด็กไทยในการเล่าเรื่อง.
(SYNTACTIC DEVELOPMENT IN STORY TELLING OF THAI CHILDREN)

อ. ที่ปรึกษา : ผศ. ดร. สุดาพร ลักษณ์ยานาวิน, 84 หน้า. ISBN 974-17-3038-1

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยแบบล่างขึ้นบนที่ศึกษาเกี่ยวกับพัฒนาการทางวากยสัมพันธ์ของเด็กไทยในการเล่าเรื่อง โดยศึกษาแบบเปรียบเทียบข้ามอายุจากผู้พูดภาษาไทยที่มีอายุต่างกัน 5 กลุ่มอายุ ได้แก่ กลุ่มอายุ 3 ปี 5 ปี 9 ปี 11 ปี และกลุ่มผู้ใหญ่ และใช้ข้อมูลการเล่าเรื่องจากภาพวาดชุด กบ เจ้าอยู่ไหน โดยตั้งสมมติฐานว่าการเล่าเรื่องของเด็ก 4 กลุ่มอายุ แสดงให้เห็นพัฒนาการทางวากยสัมพันธ์ในแง่จำนวน ขนาด และความซับซ้อนทางโครงสร้างของหน่วยย่อย ขอบเขตของหน่วยย่อยในงานวิจัยนี้ได้กำหนดหน่วยระหว่างการหยุด ซึ่งเป็นหน่วยที่เกิดขึ้นจริงในการสื่อสารที่เหมาะสมที่จะใช้วิเคราะห์พัฒนาการทางวากยสัมพันธ์ ทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

ผลการวิเคราะห์พัฒนาการทางวากยสัมพันธ์ในเชิงปริมาณในแง่จำนวนของหน่วยย่อย สรุปได้ว่า ค่าเฉลี่ยของจำนวนของหน่วยย่อยมีปริมาณเพิ่มขึ้นตามอายุ ยกเว้นกลุ่มอายุ 11 ปี และมีการแปรของปริมาณสูงขึ้นตามอายุ

ผลการวิเคราะห์พัฒนาการทางวากยสัมพันธ์ในเชิงปริมาณในแง่ขนาดของหน่วยย่อย สรุปได้ว่า จำนวนของหน่วยย่อยที่มีขนาด 7 คำและเล็กกว่า 7 คำมีจำนวนมากในทุกกลุ่มอายุ โดยเฉพาะในกลุ่มเด็ก แต่มีจำนวนลดลงในกลุ่มผู้ใหญ่ ในทางกลับกัน จำนวนของหน่วยย่อยที่มีขนาดใหญ่กว่า 7 คำมีจำนวนน้อยในทุกกลุ่มอายุ โดยเฉพาะในกลุ่มเด็ก แต่จะมีจำนวนมากในกลุ่มผู้ใหญ่

ผลการวิเคราะห์พัฒนาการทางวากยสัมพันธ์ในเชิงปริมาณในแง่โครงสร้างของหน่วยย่อย สรุปได้ว่า กลุ่มอายุ 3 ปี และ 5 ปี ใช้อนุประโยคเชื่อมในการเล่าเรื่องมากที่สุด ส่วนกลุ่มอายุ 9 ปี 11 ปี และกลุ่มผู้ใหญ่ใช้ประโยคความเดียวในการเล่าเรื่องมากที่สุด ประโยคความซ้อนและอนุประโยคขยายมีจำนวนเพิ่มขึ้นตามอายุอย่างชัดเจน พบทวลีมีปริมาณเพิ่มขึ้นตามอายุ

เมื่อวิเคราะห์ความซับซ้อนของโครงสร้างของหน่วยย่อยที่เป็นประโยคโดยวิธีวิเคราะห์หน่วยประชิด พบว่าโครงสร้างของหน่วยย่อยที่เป็นประโยคมีความซับซ้อนมากขึ้นตามกลุ่มอายุ

ผลการวิเคราะห์ดังกล่าว แสดงว่าการเล่าเรื่องของเด็ก 4 กลุ่มอายุ แสดงให้เห็นพัฒนาการทางวากยสัมพันธ์ในแง่จำนวน ขนาด และความซับซ้อนทางโครงสร้างของหน่วยย่อย

ภาควิชา ภาษาศาสตร์ ลายมือชื่อนิติ..... นิติตย กระดาษเกียรติ.....
สาขาวิชา ภาษาศาสตร์ ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ปีการศึกษา 2545 ลายมืออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

##4280143522 : MAJOR LINGUISTICS

KEYWORD : SYNTACTIC DEVELOPMENT / STORY TELLING / UTTERANCE

NIRATTISAI KRACHAIKIAT : SYNTACTIC DEVELOPMENT IN STORY TELLING
OF THAI CHILDREN. THESIS ADVISOR : ASST. PROF. SUDAPORN
LUKSANEYANAWIN, Ph.D. 84 pp. ISBN 974-17-3038-1

This research comprises a bottom-up analysis of the syntactic development in story telling of Thai children. Thai native speakers from five age groups - 3, 5, 9, 11 years and Adults – are compared using a cross-sectional data. The “Frog Story” materials are used to elicit open-ended oral story telling. It is hypothesized that Thai children’s story telling will show the syntactic development in terms of the number, the length, and the complexity of the structure of utterances. These narratives are then segmented into performance units based on objective criteria. The utterance boundaries in this research are Pause Defined Units (PDU), performance units which are appropriate for both of the quantitative and qualitative syntactic development analyses.

The result of the quantitative syntactic development analysis in terms of the number of utterances shows an increase in the mean of the number of utterances with age, except for the 11 year-old group. However, the variation of the number of utterances increases with age.

The result of the quantitative syntactic development analysis in terms of the length of the utterances shows a large amount of utterances with 7 and smaller than 7 words in every age group, especially in children’s utterances. On the contrary, the number of utterances larger than 7 words is very little in every age group, especially in children’s utterances. Utterances larger than 7 words are found more in adults.

The result of the qualitative syntactic development analysis in terms of the structure of utterances shows that the 3 and 5 year-old groups use a lot of Conjoined Clauses whereas the 9 and 11 year-old groups and adults use a large number of Simple Sentences. Complex Sentences and Extended Clauses clearly increase by age. Prepositional Phrases increase by age.

When Immediate Constituent analysis was used, the complexity of the structure of utterances increases by age.

This research concludes that represent that Thai children’s story telling exhibits the syntactic development in terms of the number, the length, and the complexity of the structure of utterances.

Department

Linguistics

Student's signature.....*Nirattisai Krachaikiat*

Field of study

Linguistics

Advisor's signature.....*Sudaporn Luksaneyanawin*

Academic year

2002

Co-advisor's signature.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุดาพร ลักษณะนิยานาวิน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำปรึกษาแนะนำ ช่วยตรวจทานและแก้ไขงานวิจัยด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดี นอกจากนี้ ท่านและ Professor Denis Burnham, Professor of Psychology, and Inaugural Director, MARCS, University of Western Sydney (UWS) ยังได้กรุณาให้ผู้วิจัยร่วมงานในตำแหน่งผู้ช่วยวิจัยของโครงการ Language Development in Thai Children เป็นเวลาถึง 2 ปี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ทั้งสองมา ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กิ่งกาญจน์ เทพกาญจนา และ อาจารย์ ดร. สุดา รังภูพันธ์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่ง ทั้งยังช่วยตรวจแก้ไขให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาภาษาศาสตร์ ที่ให้ความรู้ ความเมตตาสอนสั่งทั้งในด้านวิชาการและการทำงานเพื่อให้นิสิตเป็นคนที่มีความรู้และมีความอดทนมากขึ้น นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ Dr. Jordan Slatev อาจารย์พิเศษวิชาภาษาศาสตร์จิตวิทยา ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ และความรู้เกี่ยวกับข้อมูลที่ผู้วิจัยใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ผู้วิจัยขอขอบคุณสำหรับความรู้ และคำแนะนำจาก Mr. Colin Schoknecht และ Miss Caroline Jones ซึ่งผู้วิจัยได้ร่วมงานด้วยในโครงการ Language Development in Thai Children และขอขอบคุณสำหรับน้ำใจ มิตรภาพอันดี และกำลังใจ จากคุณวลัยพร ชวะเดช คุณฉลอง แสงสิริวิจารณ์ และเพื่อนร่วมรุ่นภาษาศาสตร์ทุกคน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อุไรภรณ์ ตันตินิมิตรกุล ตระหนักจิต ทองมี และสรบุศย์ รุ่งโรจน์สุวรรณ ทำให้ผู้วิจัยรู้สึกอบอุ่น และมีกำลังใจ เป็นพลังให้ผู้วิจัยทำงานสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

และที่สำคัญที่สุดคือครอบครัว ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคุณอาพิชัย มณีโชติ ที่ให้การสนับสนุนผู้วิจัยทางด้านการศึกษาลดระยะเวลา 4 ปี และขอกราบขอบพระคุณบิดาและมารดาของผู้วิจัย ที่ให้ความรัก ความเข้าใจ ให้โอกาสและการสนับสนุนทุกด้าน รวมทั้งเป็นกำลังใจให้แก่ผู้วิจัยตลอดมา สุดท้าย ผู้วิจัยขอขอบคุณน้องทั้งสองคน และลูกสาวของผู้วิจัยที่เป็นกำลังใจและเข้าใจในทุกสิ่งที่ผู้วิจัยทำ รวมถึงวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

นริศศิษฐ์ กระจายเกียรติ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่	
1 บทนำ	
ความเป็นมาของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
สมมติฐานในการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
การศึกษาเกี่ยวกับพัฒนาการทางวากยสัมพันธ์	6
งานวิจัยแบบบนลงล่าง.....	8
งานวิจัยแบบล่างขึ้นบน	9
การกำหนดลักษณะของงานวิจัยนี้	11

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	วิธีดำเนินการวิจัย
	การเก็บรวบรวมข้อมูล 14
	การวิเคราะห์ข้อมูล 15
	การเสนอผลและอภิปรายผล 23
4	พัฒนาการทางวากยสัมพันธ์ในเชิงปริมาณ
	จำนวนของหน่วยย่อยในการเล่าเรื่อง 25
	ขนาดของหน่วยย่อยในการเล่าเรื่อง 32
5	พัฒนาการทางวากยสัมพันธ์ในเชิงคุณภาพ
	โครงสร้างของหน่วยย่อยในการเล่าเรื่อง 41
	หน่วยย่อยที่เป็นประโยค 53
	หน่วยย่อยที่เป็นอนุประโยค 53
	หน่วยย่อยที่เป็นวลี 54
	ความซับซ้อนของโครงสร้างของหน่วยย่อยที่เป็นประโยค 56
6	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ
	การศึกษาพัฒนาการทางวากยสัมพันธ์ในเชิงปริมาณ 60
	การศึกษาพัฒนาการทางวากยสัมพันธ์ในเชิงคุณภาพ 61
	ข้อเสนอแนะ 64
	รายการอ้างอิง 65

สารบัญ (ต่อ)

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก ตารางแสดงรายละเอียดของกลุ่มข้อมูล	68
ภาคผนวก ข ตารางแสดงความถี่ของหน่วยย่อยขนาดต่างๆ	70
ภาคผนวก ค ตารางแสดงประเภทและจำนวนของคำเชื่อม	76
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	83

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนของหน่วยถ้อย และค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของจำนวนของหน่วยถ้อยของเด็ก 4 กลุ่มอายุ และกลุ่มผู้ใหญ่	27
2	ค่าเฉลี่ยของขนาดของหน่วยถ้อยของเด็ก 4 กลุ่มอายุ และกลุ่มผู้ใหญ่	34
3	ความถี่ของหน่วยถ้อยขนาดต่างๆ ของเด็ก 4 กลุ่มอายุ และกลุ่มผู้ใหญ่	37
4	จำนวนของหน่วยถ้อยขนาดเล็กและขนาดใหญ่ของเด็ก 4 กลุ่มอายุ และกลุ่มผู้ใหญ่	40
5	โครงสร้างของหน่วยถ้อยในการเล่าเรื่องของเด็ก 4 กลุ่มอายุ และกลุ่มผู้ใหญ่	50
6	หน่วยถ้อยที่เป็นประโยคของเด็ก 4 กลุ่มอายุ และกลุ่มผู้ใหญ่	53
7	หน่วยถ้อยที่เป็นอนุประโยคของเด็ก 4 กลุ่มอายุ และกลุ่มผู้ใหญ่	54
8	หน่วยถ้อยที่เป็นวลีของเด็ก 4 กลุ่มอายุ และกลุ่มผู้ใหญ่	54
9	รายละเอียดของกลุ่มข้อมูล	69
10	ความถี่ของหน่วยถ้อยขนาดต่างๆ ของเด็กกลุ่มอายุ 3 ปี	71
11	ความถี่ของหน่วยถ้อยขนาดต่างๆ ของเด็กกลุ่มอายุ 5 ปี	72
12	ความถี่ของหน่วยถ้อยขนาดต่างๆ ของเด็กกลุ่มอายุ 9 ปี	73
13	ความถี่ของหน่วยถ้อยขนาดต่างๆ ของเด็กกลุ่มอายุ 11 ปี	74
14	ความถี่ของหน่วยถ้อยขนาดต่างๆ ของกลุ่มผู้ใหญ่	75
15	ประเภทและจำนวนของคำเชื่อมของผู้เล่าเรื่องทุกกลุ่มอายุ	77

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 การเปรียบเทียบระหว่างจำนวนของหน่วยด้อยสูงสุด จำนวนของหน่วยด้อยต่ำสุด และจำนวนของหน่วยด้อยเฉลี่ยของเด็ก 4 กลุ่มอายุ และกลุ่มผู้ใหญ่	28
2 การกระจายของจำนวนของหน่วยด้อยของเด็ก 4 กลุ่มอายุ และกลุ่มผู้ใหญ่	30
3 การเปรียบเทียบระหว่างค่าเฉลี่ยสูงสุด ค่าเฉลี่ยต่ำสุด และค่าเฉลี่ยของขนาดของหน่วยด้อย ของเด็ก 4 กลุ่มอายุ และกลุ่มผู้ใหญ่	35
4 การเปรียบเทียบความถี่ของหน่วยด้อยขนาดต่างๆ เป็นอัตราร้อยละ ของเด็ก 4 กลุ่มอายุ และกลุ่มผู้ใหญ่	38

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย